

**Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Иске Кармэт авыл жирлегенә башкарма комитеты**

КАРАР

№ 18

28 декабрь 2015 ел

**Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Иске Кармэт авыл жирлегенә 2030 елга кадәрге чорга
су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агызу
схемасын раслау турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законга, "Су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агызу турында" 2011 елның 7 декабрдәгә 416-ФЗ номерлы Федераль законга, "Су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агызу схемалары турында" 2013 елның 5 сентябрдәгә 782 номерлы РФ Хөкүмәте Карарына ярашлы рәвештә, аларны тотуга таләпләр Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кармэт авыл жирлегенә комитеты

Карар итә:

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кармэт авыл жирлегенә 2030 елга кадәрге чорга су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агызу схемасын расларга (1 нче кушымта).
2. Әлегә карарны Аксубай муниципаль районының мәгълүмати стендларында һәм рәсми сайтында игълан итәргә: [http:// aksubaevo.tatarstan.ru](http://aksubaevo.tatarstan.ru).
3. Әлегә карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Иске Кармэт авыл жирлегенә
Башкарма комитеты житәкчесе:

Ф.З.Мусабиқов

Иске Кармэт авыл жироеге башкарма
комитетының 2015 нче елның 28 нче
декабрэндәге 18 нче санлы карары
белән расланган

**ТР Аксубай муниципаль районы Иске
Кармэт авыл жирлегендә су белән тәэмин
итү һәм су чистарту схемасы**

Иске Кармэт авылы

2015 ел

Содержание

Паспорт схемасы.....	3
Кереш сүз.....	5
1 нче бүлек. Су белән тээмин итү схемасы.....	6
1.1 климат шартлары.....	6
1.1.1 Иске Кирәмәт авыл жирлегенең су белән тээмин итү системасы структурасын тасвирлау.....	7
1.1.2 су белән тээмин итү системаларының эшләвен тасвирлау.....	10
1.1.3 су ресурсларының торышы.....	11
1.2 су куллануның булган баланслары.....	12
1.3 коммуналь ресурсларны перспективалы куллану су белән тээмин итү өлкәсе.....	14
1.4 су белән тээмин итү системалары объектларын төзү, реконструкцияләү һәм модернизацияләү буенча тәкъдимнәр.....	15
1.5 үзәкләштерелгән объектларның яңа төзелешенә, реконструкциясенә һәм модернизациясенә капиталъ кертемнәрне бәяләү су белән тээмин итү системалары.....	16
2 нче бүлек. Суны чистарту схемасы.....	18
2.1 Иске Кирәмәт авыл жирлегенең су чыгару өлкәсендәге гамәлдәге урыны.....	18
2.2 проект тәкъдимнәре.....	18
Кушымта.....	18

**Иске Кармәт авыл җирлегенен су белән тәмин итү һәм су чыгару схемасы
паспорты**

Исемлек	Аксубай муниципаль районы Иске Кармәт авыл җирлеген су белән тәмин итү һәм ташландык суларны агызу схемасы.
Проектның инициаторы (муниципаль заказчы).	Иске Кармәт авыл җирлеге башкарма комитеты.
Объектның урнашу урыны	Россия, Татарстан Республикасы, Аксубай районы, Иске Кармәт авылы
Схеманы эшләү өчен норматив-хокукый база.	-2011 елның 7 декабрдәге 416-ФЗ номерлы Федераль закон (ред. 30.12.2012) су белән тәмин итү һәм суну чистарту» СП 31.13330.2012 су белән тәмин итү. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар актуальләштерелгән СНИП редакциясе 2.04.02.-84* Министрлык Боерыгы Россия Федерациясенен Төбәк үсеше 2011 елның 29 декабре по 635/14; СП 32.13330.2012 Канализация. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар. Актуальләштерелгән редакция СНИП 2.04.03-85* боерык белән расланган Россия региональ үсеш министрлыгы Федерациянен (Россия Төбәкләр министрлыгы) 2011 елның 29 декабрдәге карары 635/11 номерлы һәм 2013 елның 01 гыйнварыннан гамәлгә кертелгән; - СП 10.13130.2009 янгынга каршы системалар яклау. Эчке янгынга каршы суүткәргеч. Янгын куркынычсызлыгы таләпләре"; СП 8.13130.2009 янгынга каршы системалар яклау. Тышкы янгын чыганаклары
Схеманың максатлары	үзәкләштерелгән системаларны үстерү булган һәм яңа өчен су белән тәмин итү 2025 елга кадәр торак фонды төзелеше. - коммуналь житештерү күләмен арттыру продукция, аерым алганда, күрсәтү сыйфаты яхшырган очракта су белән тәмин итүгә хезмәтләр, шулай ук бәяне саклау сәясәт; - су белән тәмин итү системаларының эшен

Максатларга ирешү ысулы	<p>булган су алуларны реконструкцияләү төен;</p> <p>магистраль челтәрләр төзү</p> <p>мөмкинлекне тәмин итүче суүткәргечләр</p> <p>Иске Креметны даими су белән тәмин итү тулаем авыл жирлеге;</p> <p>- исәпкә алу приборларын урнаштыру;</p> <p>- шәхси торак йортларны жиһазландыру</p> <p>жирле чистарту корылмалары;</p> <p>локаль чистарту корылмалары төзү</p> <p>терлекчелек предприятиеләрендә;</p> <p>- тирә-юньгә зыянлы йогынтыны киметү тирәлек.</p>
Схеманы гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	<p>Схема 2014-2030 елларда гамәлгә ашырылачак.</p> <p>Проектта 2 этап билгеләнә, аларның һәрберсендә коммуналь инфраструктураның житештерү куәтләрен реконструкцияләү планлаштырыла.</p>
Схема чараларын гамәлгә ашырудан көтелгән нәтижәләр	<ol style="list-style-type: none"> 1. Заманча коммуналь төзелеш торак пунктның инфраструктурасы. 2. Тапшыру сыйфатын күтәрү коммуналь хезмәтләр. 3. Объектларның тузу дәрәжәсен киметү су белән тәмин итү. 4. Экологик хәлне яхшырту <p>Иске Кирәмет авыл жирлеге территориясе Аксубай муниципаль районы.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Уңай шартлар тудыру <p>бюджеттан тыш чыганаclar акчаларын жәлеп итү (шул исәптән шәхси инвесторлар, кредит акчалары гражданнарның шәхси акчалары һәм акчалары) модернизация проектларын финанслау һәм су белән тәмин итү объектларын төзү һәм су чыгару.</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Жирне су белән тәмин итү челтәрләре белән тәмин итү <p>яңа төзелә торган өчен билгеләнгән участоклар торак фонды һәм житештерү объектлары, рекреацион һәм социаль-мәдәни</p>
Инвестицио программалар Башкаруны контрольдә тоту	<p>Оператив контрольне Аксубай муниципаль районының Иске Кирәмет авыл жирлеге башлыгы башкара.</p>

Кереш

Иске Кирәмәт авыл жирлеген су белән тәэмин итү һәм су чыгару схемасы 2030 елга кадәр чорга түбәндәге документлар нигезендә эшләнгән:

- Территориаль планлаштыру схемалары;

Шулай ук Федераль закон таләпләренә ярашлы рәвештә

07.12.2011 N416-ФЗ (ред.30.12.2012) су белән тәэмин итү һәм су чыгару турында.

Схема үз эченә су белән тәэмин итү һәм су чыгару системаларын булдыру буенча беренче чираттагы чараларны ала, бу системаларның ышанычлылыгын арттыруга юнәлдерелгән, шулай ук кешеләрнең яшәү өчен куркынычсыз һәм уңайлы шартлар.

Су белән тәэмин итү һәм су чыгару схемасы үз эченә ала:

үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү һәм су чыгару системаларын үстерүнең төп юнәлешләре, принциплары, бурычлары һәм максатчан күрсәткечләре;

торақ пункт үсешен исәпкә алып, 10 елдан да ким булмаган вакытка эчәрлек, техник су куллануның фаразланган балансы;

Үзәкләштерелгән һәм үзәкләштерелмәгән су белән тәэмин итү зоналары (су белән тәэмин итү үзәкләштерелгән һәм үзәкләштерелмәгән, салкын су белән тәэмин итү системаларын кулланып башкарыла торган территорияләр) һәм үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системалары Исемлеге;

үзәкләштерелгән салкын су белән тәэмин итү системалары объектларын урнаштыру планлаштырылган карталар (схемалар);

үзәкләштерелгән салкын су белән тәэмин итү системалары объектларын урнаштыруның планлаштырылган зоналары чикләре;

су белән тәэмин итү һәм су чыгару схемаларын этаплар буенча бүлү буенча төп чаралар исемлеге, шул исәптән бу чараларның техник нигезләмәләре һәм аларны гамәлгә ашыру бәясен бәяләү.

Чаралар коммуналь инфраструктура системасының түбәндәге объектларын үз эченә ала:

1) су белән тәэмин итү:

су белән тәэмин итү челтәрләре;

су алу.

2) суны чистарту:

- торақ төзелеш зонасында шәхси торақ йортларны жиһазландыру локаль чистарту корылмалары (ЛОС);

Төрлекчелек комплексларының ЛОС-агынтылары.

Су белән тәмин итү схемасы

1.1 Климат шартлары

Авыл жирлеге территориясе урман-үсемлек зонасына керә. Хужалык урнашкан зонаның климаты уртача-континенталь, уртача еллык һава температурасы $+2,7^*$, уртача еллык явым – төшем 420 мм.. Кечкенә күлләр һәм буалар бар, су халыкның һәм терлекчелекнең көнкүреш ихтияжлары өчен, шулай ук янғын куркынычсызлыгы өчен кулланыла. Жилләр көньяк-көнбатыштан өстенлек итә. Рельефы дулкынлы, урыны биек. Озынлыгы төньяктан көньякка 14 км һәм көнбатыштан көнчыгышка 16 км

Климаты уртача - континентальлек белән характерлана: кыш уртача салкын, жәй жылы һәм житәрлек дымлы түгел, яз кыска, жылы үсә, көз йомшак, озакка сузыла. Климатның үзенчәлекле билгеләре булып: температураның зур үзгәреше, еш эреүе тора. Еллар буенча тигезсез явым-төшем кайвакыт корылыкка китерә.

Климаты уртача континенталь. Ул жылы дымлы жәй (июль аенда уртача һава температурасы $18,6$ градус) һәм уртача салкын кыш белән характерлана. (40 - . 70 см)

Катнаш урманнар өстенлек итә.

Кышкы чорның озынлыгы, күчү даталары арасында көнлек уртача температура 00 стан соң, уртача $5,5$ ай тәшкил итә (28.10-06.04).

Жәйге чорның озынлыгы уртача тәүлеклек һава температурасы $+100\text{C}$ $4,5$ айдан югарырак.

Һәр күчеш чорының (көз һәм яз) озынлыгы якынча 1 ай тәшкил итә. Көз өчен-ноябрь, яз өчен – апрель.

Метеостанция мәгълүматлары буенча уртача күпьяллык еллык һава температурасы $+3,9$ 0C тәшкил итә. еллык температура йөреше айлар буенча шактый жайлы күренә, чөнки аңа сусаклагыч йогынтысы тәэсир итә.

Иң салкын ай гыйнвар, уртача һава температурасы $-11,1$ 0C .

Иң эссе айның (июль) уртача айлык максимум һава температурасы $+24,5$ 0C тәшкил итә.

Салкын чор температурасы (жылыту чорының иң салкын өлеше уртача температурасы) $-16,6$ 0C .

Жәйге максимум температура $+38^{\circ}$ ска кадәр житә, ә торак территориясендә теркәлгән Температураның абсолют минимумы -36° СКА тигез.

Туфрак туңу куркынычы дәрәжәсе буенча, сезонлы туңу зонасында зәгыйфь һәм практик яктан чиста булмаганнарға карый. Бу районда Балчыклы туфрак өчен сезонлы туңуның норматив тирәнлегенә $1,61$ м тәшкил итә.

суүткәргеч челтәрләре траншеяләренен төбе 2 тирәнлектә урнашканлыгын исәпкә алып

2,5 м, бу туңу тирәнлегеннән түбәнрәк, челтәрләрнең туңу куркынычы юк.

1.1.1 Иске Кирәмәт авыл жирлегенең су белән тәмин итү системасы структурасы тасвирламасы.

Иске кирәмәт авыл жирлеге "Аксубай муниципаль районы "муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында" 2005 елның 31 гыйнварындагы 12-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (2008 елның 19 ноябренә үзгәрешләр белән) ярашлы рәвештә оештырылган.

Иске Кирәмәт авыл жирлеге составына элекке законга ярашлы рәвештә керә: Иске Кирәмәт авыл жирлеге: Иске Кирәмәт авылы (административ үзәк). Иске кирәмәт авыл жирлеге муниципаль берәмлекләр, Аксубай, Илдирәк, Урмандеевка, Саврушка, Яңа Кирәмәт авыл жирлекләре һәм Чистай муниципаль районы белән чиктәш.

Иске Кирәмәт авыл жирлегенең гомуми мәйданы 2750,87 га тәшкил итә..

Иске Кирәмәт авыл жирлеге жирләре уңдырышлы. Климаты уртача дымлы. Умартачылык, терлекчелек һәм үсемлекчелек өчен шартлар бар.

Торак пунктта Иске Кирәмәт башлангыч мәктәбе, авыл мәдәният йорты, китапханә, фельдшер-акушерлык пункты, почта бүлекчәсе, «Аксусервис» ЖЧЖ Авыл хужалыгы предприятиесе, «Аксу-Агро» ЖЧЖ, «Х.Туфан» музейе бар.

Иске Кирәмәт авыл жирлегенең Татарстан Республикасының башка районнары һәм Россия төбәкләре белән транспорт элементәсе хәзерге вакытта төбәк һәм федераль автомобиль юллары аша башкарыла. Иске Кырым авыл жирлеге үз эшчәнлеген Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кырым авыл жирлеге Советының 31.08.2010 елгы карары нигезендә алып бара

Торак пункт территориясе йорт яны участкалары белән бер катлы төзелештән гыйбарәт.

Торак пунктны, агросәнәгать комплексы предприятиеләрен су белән тәмин итү чыганагы буларак, каптаж ярдәмендә артезиан сулары кулланыла. Су белән тәмин итү ихтыяжлары өчен жир өстендәге Чыганаклар (елгалар, күлләр) аларның пычрануы аркасында кулланылмый.

Халыкның барлык хужалык-эчү су белән тәмин ителеше, авыл хужалыгы һәм сәнәгать предприятиеләрен техник су белән тәмин итү жир асты суларын куллануга нигезләнган.

Хәзерге вакытта торак пункт территориясендә хужалык-эчү һәм янгынга каршы су белән тәмин итүнең төп чыганаклары булып артезиан сулары тора. Су алу корылмалары составына: су кабул итү корылмалары белән берләштерелгән 1 нче күтәрү насос станциясе, су күтәрү манарасы һәм суүткәргеч челтәрләре керә.

Халыкны су белән тәэмин итү өчен Иске Киремет авыл жирлеге территориясендә 2 артезиан скважинасы бар, аларның һәрберсенә якинча куәте 120 м3/көн .Чыганаclar эцв 6-6,5-85 маркалы суга батыру насослары белән жиһазландырылган.

Су әзерләү һәм су чистарту юк, кулланучыларга башлангыч (табигый) су бирелә, сыйфат ягыннан яхшы сыйфатлы артезиан скважиналарыннан су, химик һәм бактериологик күрсәткечләр буенча СанПиН таләпләрен канәгәтләндерә 2.1.4.1074-01 эчәр су. Эчәрлек су белән тәэмин итүнең үзәкләштерелгән системаларының су сыйфатына гигиена таләпләре. Сыйфат контроле " 1 нче таблицада китерелә.

1 нче Таблица скважиналарның характеристикасы

№ п п	Авил жирлеге исеме	Чишмәләр саны.	Скважиналар саны, шт	Эшчәнлек, м3/көн	ЗСО булу, шт.	ВВ / капчык саны, шт.	Суүткәргеч челтәрләре, км	Алыштырылырга тиешле челтәрләренең Протты, км
1	Иске Кармәт авыл жирлеге	4	2	169	-	-	20	0,5
	Иске Кармәт авылы	4	2	169	-	-	20	0,5

Иске Кыргыз су алу беренче билбауның санитар саклау зонасы белән тәэмин ителгән, аның күләме 60 х 60 м тәшкит итә.СП 31.13330.2012 су белән тәэмин итү. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар (СНиП 2.04.02 актуальләштерелгән редакциясе).-84*) Россия Федерациясе Төбәк үсеше министрлығының 2011 елның 29 декабрдәге 635/14 номерлы боерыгы.

1 нче күтәрү насос станциясе биргән һәм кулланучылар тарафыннан сарыф ителгән Су чыгымнарын көйләү өчен Иске Киремет торак пункттында 15 м3 һәм 25 м3 сыйдырышлы Су күтәрү манаралары хезмәт итә.

Иске Киремет Авылы

Суүткәргеч системасы, хужалык-эчү һәм янгынга каршы ихтыяжларны канәгәтләндерүне исәпкә алып, артезиан скважинасыннан һәм су күтәрү манарасыннан тора. Артезиан скважинасыннан су насос белән артезиан скважинасыннан биеклектә урнашкан су күтәрү манарасына күтәрелә, манарадан су суүткәргечкә керә.

Су белән тәэмин итү челтәрләренең характеристикасы

Диаметры 100 мм булган полиэтилен торбалардан салынган суүткәргеч челтәрләренең озынлыгы 5 км, 57мм 5 км

Диаметры 100 мм булган чугун торбалардан салынган суүткәргеч челтәрләренең озынлыгы 0.

Диаметры 75 мм булган тимер торбалардан салынган суүткәргеч челтәрләренең озынлыгы 0

Суүткәргеч челтәрләре схемасы 1,2 кушымтада карагыз

1.1.2 су белән тәэмин итү системаларының эшчәнлеген тасвирлау.

Аксубай муниципаль районы Иске Кирәмәт авыл жирлеген су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агызуның әлеге схемасында түбәндәге терминнар һәм билгеләмәләр кулланыла:

суүткәргеч су үткәрү корылмасы, суны куллану урынына үткәрү (бирү) өчен корылма;

» су белән тәэмин итү чыганагы " су белән тәэмин итү өчен кулланыла торган су объекты яки жир асты сулары ятмасы;

"хисапланган су чыгымнары" нормативлар таләпләренә ярашлы рәвештә билгеләнгән төрле су белән тәэмин итү төрләре өчен су чыгымнары;

"су чыгару системасы" - су кабул итү жайланмалары, квартал эчендәге челтәрләр, коллекторлар, насос станцияләре, торба үткәргечләр, чистарту корылмалары, чистартылган агымны әйләнә-тирә мохиткә чыгару өчен корылмалар жыелмасы;

"предприятие эшчәнлегенә зонасы" (эксплуатация зонасы) - су белән тәэмин итү һәм (яки) ташландык суларны агызуны гамәлгә ашыручы оешманың су белән тәэмин итү һәм (яки) ташландык суларны агызу системалары объектлары урнашкан зоналарны, шулай ук аның абонентлары (кулланучылары) объектлары урнашкан зоналарны үз эченә алган территория;

"су белән тәэмин итү объектының эш зонасы (технологик зонасы)» суүткәргеч челтәренең өлеше, аның чикләрендә корылма кулланучыларга кирәкле су чыгымнарын биргәндә басымның норматив кыйммәтләрен тәэмин итә ала;

"канализация зонасы (канализация бассейны)

чистарту корылмасы яки турыдан - туры чыгару канализация челтәренең өлеше, аның чикләрендә корылма (туры чыгару) агынты суларны кабул итүне һәм/яки чистартуны тәэмин итә ала;

"су белән тәэмин итү һәм су чистарту схемасы» – график күрсәтү элементлары һәм исәпләнгән вакытка су белән тәэмин итү һәм су чыгару системаларының торышы һәм үсеш перспективалары турында тулы бер мәгънәле текст тасвирламасы жыелмасы;

"инженерлык инфраструктурасы схемасы" - исәпләнгән вакытка инженерлык инфраструктурасының торышын һәм үсеш перспективаларын график рәвештә күрсәтү һәм берсүзсез текст белән тасвирлау жыелмасы.

1.1.3 су ресурсларының торышы

Су белән тәэмин итү чыганаclarының кыскача характеристикасы

Иске Кремет авыл жирлеге торак пунктларын су белән тәэмин итү жир асты суларын куллануга нигезлэнгән. Су белән тәэмин итү ике артезиан скважинасыннан башкарыла.

Бу су алу скважиналары өчен

гидрогеологик нәтижэләр һәм санитар саклау зоналарын оештыруның алдан нигезләмэләре бирелгән.

Жир асты суларының сыйфатын контрольдә тотуны Нурлат һәм Аксубай районнарындагы «ТРда Гигиена һәм эпидемиология үзәге» ФБУЗ филиалының аккредитациялэнгән сынау лаборатория үзәге башкара. Суның сыйфаты органолептик, химик һәм микробиологик күрсәткечләр буенча СанПиН 2.1.4.1074-01 таләпләренә туры килә.

Авыл жирлеге территориясендәге жир өсте сулары бары тик житештерү су белән тәэмин итү, хужалык-көнкүреш ихтыяжлары, авыл хужалыгы су белән тәэмин итү өчен генә кулланыла.

Су объектларында су сыйфаты атмосфера явым-төшемнәре, предприятиеләрнең чистартылмаган агынты сулары, торак пунктлар, авыл хужалыгы жирләре территориясеннән жир өстендәге агым, шулай ук туфрак эрозиясе тәэсирендә формалаша.

Авыл жирлеге чикләрендәге елгаларның төп пычратучылары булып авыл хужалыгы житештерү объектлары һәм халыктан барлыкка килгән агынты сулар тора.

Авыл хужалыгы предприятиеләренә эрозиягә каршы агротехник чараларны үтәмәве дә елгаларны пычратуга китерә

туфракны эшкәртү, су объектларына якин жирләренә эшкәртү, минераль ашламалар һәм пестицидларны нигезсез югары дозада кертү. Яңгырлар һәм язгы ташкын вакытында туфрак, тирес массасы, ягулык-майлау материаллары, нефть продуктары юыла, бу елгаларның санитар хәлен начарлата.

Жир өстендәге һәм жир астындагы суларны пычратуда халыктан барлыкка килгән агынты сулар зур роль уйный, чөнки авыл жирлегенә торак пунктларында үзәкләштерелгән канализация системасы һәм чистарту корылмалары юк. Канализация булмау сәбәпле, халыктан агынты суларны кабул итүчеләр булып чокырлар, рельефның түбәнәйтелгән участкалары, кечкенә елгалар хезмәт итә. Яңгыр агымнарын кабул итүчеләр булып жир өстендәге су объектлары тора.

Жир өсте суларын пычратуның потенциалы чыганагы булып каты көнкүреш калдыклары чүплекләре тора ала, чөнки алар калдыкларны куркынычсыз саклауны тәэмин итми. Нәтижәдә, су басу һәм су басу вакытында, шулай ук жир асты сулары системасы аша көнкүреш калдыкларының таркалу продуктары жир өстендәге су объектларына эләгергә мөмкин.

Жир өсте су ресурстарының торышын тасwirлап, күлләрнең экологик торышын билгеләп үтәргә кирәк, чөнки соңгы елларда күлләрнең табигый үсү һәм сазлану процессы территорияне интенсив авыл хужалыгы файдалануы, беренче чиратта, терлекләр көтүе һәм яр буе территорияләрен суырту белән күп тапкырлар көчәйтелгән.

Авил жирлегендә жир өсте суларын саклау өлкәсендә төп проблема булып су саклау зоналары режимын үтәмәү тора. РФ су кодексы таләпләрен бозып, жир өстендәге су объектларының су саклау зоналарында авыл жирлеге торак пунктларының, авыллар янындагы каты көнкүреш калдыклары чүплекләренең канализацияләnmәгән торак төзелеше урнаштырылган.

1.2 су куллануның булган баланслары

Су куллану кулланучыларның барлык төрләре буенча билгеләнгән: халык саны, терлекчелек фермаларында һәм комплексларында хайваннарны тотуга су чыгымнары, йорт яны участкаларын сугару, янгын сүндерү.

Халыкны су белән тәмин итү күбесенчә су бүлү колонкалары аша башкарыла

Халыкның хужалык-эчү ихтыяжларына су чыгымы халык саны белән пропорциональ һәм биналарның төзекләндерү дәрәжәсенә бәйле. Исәпкә алынмаган чыгымнар терлекчелек фермаларында һәм комплексларында хайваннарны тоту өчен су чыгымнарын үз эченә ала.

Хайваннарны һәм кошларны терлекчелектә тоту өчен су чыгымнары фермалар һәм комплекслар ведомство нормалары нигезендә кабул ителгән РФ Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы тарафыннан эшлэнгән һәм расланган внтп-Н-97 технологик проектлау һәм:

сыерлар өчен (Яшьләр) 30 л/көн,

сыерлар өчен (сөтле) 100 л/көн,

сыерлар өчен (итле) 55 л/көн,

дуңгызлар өчен 25 л/көн,

сарыклар өчен 5,5 л/көн,

атлар өчен 60 л/көн,

йомырка токымлы тавыклар 0,31 л/көн,

ит токымлы тавыклар 0,36 л/көн,

- чебиләр - 0,27 л/көн,

казлар 1,68 л/көн.

Хисап чыгымнары

Гомуи су куллану хужалык өчен су чыгымнарын үз эченә ала-торак һәм жәмәгать биналарында эчү ихтыяжлары, тышкы янгын сүндерү, урамнарны һәм яшеллекләрне сугару.

СНиП 2.04.02-84* п.2.1 буенча кабул ителгән биналарны (санитар-техник жиһазларны) төзекләндерү дәрәжәсенә һәм су куллануның тәүлеклек һәм сәгать тигезсезлеге коэффицентларына бәйле рәвештә, халыкның хужалык-эчү ихтыяжларына исәплэнгән Су чыгымнары бер кешегә су куллану нормаларыннан чыгып исәпләнә. Аерым су куллану жәмәгать биналарында хужалык-эчү һәм көнкүреш ихтыяжларына су чыгымнарын үз эченә ала.

Торак пунктта тышкы янгын сүндерүгә су чыгымы нормасы һәм бер үк вакытта янгыннар саны 5 СНиП 2.04.02-84* таблицасы нигезендә кабул ителгән. Янгынны сүндерү вакыты 3 сәгать. 8.13130.2009 елгы мәгълүматларга караганда, 50 кешедән азрак кеше яшәгәндә янгын сүндерү каралмаган.

Урамнарны һәм яшеллекләрне сугару өчен су куллану нормасы СНиП 2.04.01-85* 3 нче таблица 1 нче искәрмә буенча кабул ителгән һәм 1 кешегә 60 л/көн тәшкил итәчәк.

Янгынга каршы чаралар

Янгын сүндерү су күтәрү манараларыннан каралган.

Тышкы янгын сүндерүгә исәплэнгән су чыгымы 5 л/с;

Эчке янгын сүндерүгә исәплэнгән су чыгымы 2.5 л/с.

Торак пунктта тышкы янгын сүндерүгә су чыгымы нормасы һәм бер үк вакытта янгыннар саны 5 СНиП 2.04.02-84* таблицасы нигезендә кабул ителгән. Янгынны сүндерү вакыты 3 сәгать. 8.13130.2009 елгы мәгълүматларга караганда, 50 кешедән азрак кеше яшәгәндә янгын сүндерү каралмаган.

1.3 су белән тәэмин итү өлкәсендә коммуналь ресурсларны перспективалы куллану Торак инфраструктурасын үстерү буенча барлык чаралар

Иске киремет авыл жирлеге хисапларга һәм чараларга ярашлы рәвештә Аксубай муниципаль районының территорияль планлаштыру схемалары каралган.

2030 елга кадәр чорда су белән тәмин итү һәм су чыгару системаларын үстерү төзелә торган территориянең зурлыгын арттыруны һәм халыкның тормыш сыйфатын яхшыртуны исәпкә ала.

4 нче Таблица.

Иске Кармәт авыл жирлеге халкының саны турында мәгълүматлар
Иске Кармәт авыл жирлеге халкының саны фаразы, кеше

Жирлек исеме	2020 г.	2035 г.
Иске Кармәт авыл	408	339
Иске Кармәт авылы	408	339

№ п п	Жирлек исеме	Заманча хәл (2015 ел)		Беренче чиратта (2020 ел)		Хисап вакыты (2030 ел)	
		Халык саны(кеше)	Торак фонды (мең кв. м)	Халык саны(кеше)	Торак фонды (мең кв. м)	Халык саны(кеше)	Торак фонды (мең кв. м)
1	Иске Кармәт авыл жирлеге	428	9,59	408	9,96	339	9,59
	Иске Кармәт авылы	428	9,59	408	9,96	339	9,59

Су белән тәмин итү системасын проектлаганда кулланучылар өчен кирәкле су чыгымы билгеләнә. Халыкның хужалык-эчү ихтыяжларына су чыгымы торак пунктны һәм торак төзелеш районын санитар-техник төзекләндерү дәрәжәсенә бәйле.

1.4 су белән тәмин итү системалары объектларын төзү, реконструкцияләү һәм модернизацияләү буенча тәкъдимнәр

Су белән тәмин итүне үстерүнең төп юнәлешләре Иске Кармәт авыл жирлеге халкын эчәр сыйфатлы су белән өзлексез тәмин итү, системаларның ышанычлылыгын арттыру, челтәрләрдә аварияләр санын киметү, челтәрләрнең үткәрү сәләтен арттыру, су югалтуларын киметү.

Суүткәргеч челтәрләрен торак пунктның бөтен территориясен 100% каплату өчен карарга кирәк.

Су куллануны арттыру уңайлы һәм халыкның имин яшәве.

Хәзерге вакытта дәүләт программалары эшләнгән:

Халыкны чиста эчәр су белән тәмин итү өчен «Чиста су» дәүләт программасы.

Программага кертелгән чараларны үтәү су белән тәмин итү секторында нәтижәле идарә итү системасын булдырырга мөмкинлек бирчәк:

- шәхси инвестицияларне финанслау һәм инвестиция фондлары механизмы нигезендә озак вакытлы финанслауны тәэмин итү һәм шәхси инвестицияларне жәлеп итү;

- Ватан инновацион жиһазлары житештерүне стимуллаштыру;

- су белән тәэмин итү секторында төбәк һәм жирле программаларны гамәлгә ашыру;

- житештерүне стимуллаштыру буенча чараларны гамәлгә ашыру

су белән тәэмин итү өлкәсендә инновацион Ватан жиһазлары;

- иң мөһимнәрен чиста эчәр су белән тәэмин итү программаларын гамәлгә ашыру

социаль инфраструктура объектлары.

Торак пунктны үстерү концепциясен гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге чараларны үтәү күздә тотыла:

1. эчә торган су сыйфатын көйләү, шул исәптән

беренче чиратта

суны зарарсызландыру, тимерсезләндерү, деманганацияләү һәм йомшарту;

2. су белән тәэмин итү челтәрләрен реконструкцияләү һәм алмаштыру

2020 елга кадәр заманча технологияләр нигезендә заманча материаллар;

3. су белән тәэмин итү челтәрләрен төзү

заманча технологияләр нигезендә заманча материаллар 2030 елга кадәр;

4. Су күтәрү манараларын һәм артезиан манараларын исәпкә алу приборлары белән жиһазландыру

скважиналар, диспетчеризация системасын кертү.

1.5. Үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системалары объектларын төзүгә, реконструкцияләүгә һәм модернизацияләүгә капитал кертемнәренә бәяләү

Инвестицион-төзелеш комплексы эшли торган заманча базар шартларында чыгымнарның теге яки бу төрләрен нормалаштыруга карашларда төп үзгәрешләр булды, төзелеш өлкәсендә икътисади нигез үзгәрде.

Хәзерге вакытта төзелеш бәясен билгеләү өчен күп төрле ысуллар һәм алымнар бар, бәяләрнең үзгәреше һәм аларның төрлелеге эшнең бу этабында кирәкле чыгымнарны тулы күләмдә төгәл билгеләргә мөмкинлек бирми.

- Шуңа бәйле рәвештә, проектлауның алга таба стадияләрендә төзелә торган объектның жирле шартларын һәм конкрет үзенчәлекле функцияләрен өйрәнү нигезендә төзелеш параметрларын жентекләп төгәлләү таләп ителә.

- Капиталь төзелеш объектларының проект документациясен эшләү бәясе «төзелеш өчен проект эшләренә база бәяләре белешмәләре» нигезендә билгеләнгән (коммуналь инженерлык биналары һәм корылмалары, су белән тәэмин итү һәм канализация объектлары). Проект эшләренә база бәясе (2001 елның 1 гыйнварына) проектлана торган объектларның төп натураль күрсәткечләренә бәйле рәвештә билгеләнә һәм төзелеш өчен проект эшләренә

бәясен билгеләү вакытына инфляция процессларын чагылдырган коэффициентка тапкырлап, агымдагы бәяләр дәрәжәсенә китерелә. Россия Федерациясе Төбәкләр үсеше министрлыгы.

- Биналар һәм корылмалар төзүнең яқынча бәясе
- аналог-объектлар проектлары, кабатлау проектлары каталоглары буенча билгеләнгән
- социаль һәм инженерлык объектларын төзү өчен куллану
- инфраструктура, төзелеш бәясе нормативлары
- 2012 елда РФ Төбәк үсеше министрлыгы тарафыннан чыгарылган ФЕР жыентыклары буенча 2001 елгы бәяләрдә һәм нормаларда, шулай ук 1969 елгы бәяләрдә һәм нормаларда УПВС жыентыкларын кулланып кулланыла. Эшләр бәясе 2013 ел бәяләренә түбәндәге коэффициентлар белән яңадан исәпләнгән: - СССР төзелеш эшләре буенча дәүләт комитетының 11.05.1983 елгы 94 номерлы карары; - СССР төзелеш эшләре буенча дәүләт комитетының 06.09.1990 елгы 14-Д номерлы хаты; - РСФСР төзелеш эшләре буенча дәүләт комитетының 24.09.1990 елгы 15-149/6 номерлы хаты; - по 2836-ИП/12/ГС 03.12.2012 ел Россия Федерациясе Төбәк үсеше министрлыгы; Россия Федерациясе Төбәк үсеше министрлыгының 05.10.2011 елгы 21790-ак/д03 номерлы хаты.
- Чараларның исәпләнгән бәясе күрсәтмәләргә ярашлы рәвештә 2020 һәм 2030 елларга кадәр индекс - дефляторларны исәпкә алып, су белән тәмин итү һәм су чыгару схемасында китерелгән реализация этаплары буенча китерелә.
- РФ Икътисади үсеш министрлыгы 21790-АК/Д03 номерлы 05.10.2011 елгы хат бәяләр индекслары һәм бәяләргә фарызлау өчен индекс-дефляторлар турында.
- Проектлауның төрле этапларында бәяләргә билгеләү төрле методикалар белән башкарылырга тиеш. Проект стадиясе алдыннан инвестицияләргә нигезләгәндә төзелешнең алдан (хисап) бәясе билгеләнә. Бу этапта проект юк, шуңа күрә ул бик зур күрсәткечләр буенча төзелә. Мондый күрсәткечләр булмаса, аналог объектларның бәясе турында мәгълүмат кулланылырга мөмкин. Капиталь төзелеш объектларына эш документациясен эшләгәндә проект-смета документациясен төзү юлы белән бәяне төгәлләү кирәк. Бәя проектлауның һәр стадиясендә билгеләнә, шуңа бәйле рәвештә аның этаплап детальләшүе һәм төгәлләнүе тәмин ителә. Шулай итеп, Төп бәяләр проект документациясен эшләү һәм төзелешкә килешү бәяләрен формалаштыру максатыннан билгеләнә.
- Хисапларда исәпкә алынмаган:
 - дәүләт һәм муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен һәм күчемсез милекне резервлау һәм сатып алу бәясе;
 - төзелеш территорияләрендә топография-геодезия һәм геологик эзләнүләр үткәрү бәясе;
 - төзелеш территорияләрендәге биналарны һәм корылмаларны сүтү һәм сүтү буенча чаралар бәясе;

- булган объектларны реконструкцияләү буенча чараларның бәясе;
кирәкле җиһазлар белән җиһазландыру һәм янәшәдәге территорияне
төзекләндерү;

- төзелеш территориясенең үзенчәлекләре.

Хисаплау нәтиҗәләре (эшләр бәясенең җыелма ведомосы)

2 нче бүлек. Суны чистарту схемасы.

2.1 Иске Кармәт авыл жирлеге су чыгару өлкәсе

. Хәзерге вакытта Иске Киремет авыл жирлеге территориясе канализацияләнмәгән. Торак пунктларның үзәкләштерелгән көнкүреш һәм житештерү агынты сулары юк. Халык житештерү дәрәжәдә гидроизоляция булмаган, территориянең пычрануына китергән, выгреблар яки ишегалды бәдрәфләре белән файдалана.

Торак пункт территориясендә яңгыр канализациясе юк. Яңгыр һәм эрегән суларны читкә чыгару көйләнми һәм булган рельефның түбәнрәк урыннарына башкарыла.

2.2 проект тәкъдимнәре

Халыктан су чыгару нормалары СП 32.13330.2012 канализация. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар су куллану нормаларына тиң кабул ителә, яңгыр запасын торгызу һәм территорияне сугару өчен су чыгымнарын исәпкә алмыйча, тәүлеклек тигезсезлек коэффициентын исәпкә алып.

Су белән тәэмин итү планында әйтелгәннәрдән чыгып, әйләнешле су белән тәэмин итү системаларын кертү, агып чыкмый торган производстволар һәм суны саклый торган технологияләр булдыру хисабына су чыгаруны киметү буенча чаралар үткәрүне күздә тотарга кирәк.

Кече торак пунктларда үзәкләштерелгән системалар төзү икътисади яктан отышлы түгел:

1. 1 м³ агымны чистартуның артык зур үзкыйммәте аркасында;
2. төзелешнең тыгызлыгы аз булу сәбәпле;
3. жирлекнең катлаулы рельефы аркасында.

Торак пунктлар төрле модификацияләрдә хужалык көнкүреш агынтыларын биологик һәм тирән чистартуның автоном жайланмалары белән жиһазландырыла ала, атап әйткәндә: «ЮБАС "житештерүчәнлеге 1-20М³/көн," ТОП-AS-БИОКСИ " житештерүчәнлеге 1-50 м³/көн, с

чистартылган агынты суларны утратавыш кавитация блоклары урнаштыру белән зарарсызландыру. Чистарту һәм зарарсызландыру нәтижәсендә барлыкка килгән агынты сулар шәхси йорт хужалыгының территориясен сугару өчен кулланыла яки су агымына, ә актив ләм һәм ултырма компостлау өчен, соңыннан туфракка ашлама буларак кертелә.

Торак пунктлар һәм житештерү майданчыклары территориясеннән яңгыр һәм кар суларын чистарту ачык каналлар һәм лоткалар системасы белән башкарылачак.

Кушылмта № 3

№ п/п	объектлар исеме	Егәрлек	Чаранын төре	Чара составы	Тамалга ашыру вакыты		Әһемият	Урнаштыру	Бәһсе тек.ценах (млн.руб)
					Башлана	Тәмамлана			
Иске Кармәт авыл жирлеге									
1	Иске Кармәт авылында су белән тәэмин итү чәлтәрләрен реконструкцияләү һәм алыштыру	-	реконструкция	реконструкция	2018	2030	МП	Иске Кармәт авылы	-